

KENDASTA RØDDIN Í FØROYUM VERIÐ AT HOYRT ØLL ÁRINI

Røddin hjá Jógvan Arge var at hoyra longu í november 1957 – sama ár, sum Útvarp Føroya var sett á stovn

Árni Gregersen

Onki er at ivast í, at kendastu útvarpsdøddina í Føroyum eigur Jógvan Arge, journalistur.

Hansara rødd hevur eisini verið at hoyra í almenna útvarpinum, síðani stovnurin regluliga fór at senda í februar 1957.

Hetta ár fylti Jógvan Arge 10 ár, men í november hetta sama ár var hann at hoyra fyrri fyrstu ferð.

– Ja, tað var soleiðis, at longu tá var Útvarpið farið undir at gera tilfar og sendingar til børn og ein partur var ein brævakassi, har børn kundu skriva inn um teirra gerandisdag, fortelur Jógvan Arge.

– Eg var millum teirra tá, sum slapp at lesa hesi brøvini upp í Útvarpinum, so ja, eg havi verið at hoyrt síðani 1957, sigur Jógvan Arge, nú Kringvarp Føroya hátíðarheldur, at seksti ár eru farin við føroyskum útvarpi.

Føroyingar avgjórdu í 1956 at seta á stovn føroyskt útvarp. Ikki tí, at semja var millum tingfólk um at gera hetta. Edward Mitens var landsstýrismaður og trýsti nógv á, men tá ið atkvøðast skuldi í tinginum, vísti tað seg, at bert ein atkvøða tryggjaði, at Útvarp Føroya var sett á stovn.

Við øðrum orðum var so at siga helvtin av tingmann- ingini ímóti at vit fingur før-

Jógvan Arge er kendasta útvarpsrøddin í Føroyum. Hann hevur verið at hoyrt síðani 1957

oyskt útvarp.

Útvarpið hevur síðani 6. Februar 1957 sent regluliga. Fyrstu árinu við minni orku, men sum árinu eru liðin, so eru sendingarnar vorðnar alt fleiri og fyri nøkrum árum síðani var farið at senda alt samdøgrið.

Fyrstu árinu var sent klokkan 12.20 við tíðindum. Tað var tá, at øll fóru heima

at eta døgverða og tí var ikki byrjað at sneda tíðindini fyrri enn 20 minuttir yvir 12.

Um kvøldið komu tíðindini klokkan 18.30 og so ein sending vanliga aftaná. Soleiðis var skráin fyrstu árinu.

Havast skal í huga, tá ið Útvarp Føroya fór at senda, so var tað fyrstu ferð føroyingar fingur skriva føroyskt talumál at hoyra.

– Ja, hjá teimum sum byrjaðu var hetta veruliga at bróta úr nýggjum. Vit høvdu eitt skriftmál og so eitt annað talumál, men vit kendu onki til eitt skriva talumál, sigur Jógvan Arge.

Hann vísir á, at Útvarpið gjørdi eitt megnararbiði tey fyrstu árinu við málinum.

– Tey lögdu seg frá byrjan eftir at gera eitt liðiligt og

smidligt mál, sum á tann hátt gjørdist livandi, sjálvst um tað var lisið upp sum tíðindi, sigur hann.

Málið hevur gjøgnum øll árinu skapt kjak, men onki er at ivast í, at talumálið er munandi broytt hesi árinu og tað er í stóran mun Útvarpinum fyrri at takka.

Niels Juel Arge, útvarpsstjóri, hevur sagt, at mill-

um annað, tá ið rúmdaruppsendingarnar vóru, tá breyt Útvarpið av álvara úr nýggjum og skapti eitt føroyskt fakmál á júst hesum øki. Millum annað kemur orðið fylgisveinur frá hesi tíðini.

Ein partur av uppgávuni var eisini at skapa føroyskt fakmál á øðrum økjum.

Fór burtur at læra

Sum nevnt hevur Jógvan Arge verið at hoyrt í Útvarpinum síðani 1957. Hann hjálpti eisini til sum teknikari seinni meðan hann gekk í skúla og í 1964 og 1965 hjálpti hann eisini til at skriva tíðindi.

Í 1966 tók hann studentsprógv og fekk vikarstarv í Kommunuskúlanum í Havn. Seinnu helvt av 1966 var hann tí bæði vikarur í fólkskúlanum, umframt at hann hjálpti til í Útvarpinum seinnapartarnar og um kvøldið.

1. januar 1967 fór Jógvan Arge í læru sum journalistur á dansku tíðindastovuni Ritzau.

– Tað var nakað heilt annað. Ein stór redaktión við nógvum fjarskrivarum koyrandi og lív í alt samdøgrið. Hetta var ein ómetaliga spennandi og lærurík tíð, fortelur hann í dag.

Men tá ið hann hevði staðið lærutíð sína vendi hann heimaftur til Føroyar at starvast í Útvarpinum.

Og hann kom inn í eina